

balli, da so pisali na tablo latinske in grške črke in besede, plesali po vrveh itd.

Nastopi divjih zverin so bili v Rimu najbolj na dnevnem redu od leta 50 pred Kristusom naprej. Za te predstave so uporabljali neverjetne množine divjih živali, na tisoče lovcev ter lovilcev je bilo na delu, da so uvažali v Rim zverjad. Cesar Avgust je pustil leta 13 pred Kristusom pripeljati v Rim ob priliki otvoritve Marcellovega gledišča 600 pantrov in leopardov. V letih njegove vlade so pomorili v cirkusu 3500 glav najbolj divjih zverin.

Leve so kazali najprej zvezane. Sulla je naročil leta 83 pred Kristusom od mavretanskega kralja Bochusa s sulico oborožene bojevnike, ki so se spuščali v borbe z levi. V teh borbah je bilo pokončanih na stotine levov samcev. Pompej je zaukazal, da se je borilo 600, Nero 400 jezdecov proti 300 levom.

Leve so tedaj tolikanj ukrotili, da so se podili v areni za zajci jih zajeli žive in jih prinesli v roke krotilecem.

Na slikah večkrat vidimo, kako vlečejo rimski slavnostni voz tigri in to je bila resnica. Mark Antonij se je peljal s plesalko v vozu, katerega so vlekli tigri.

V cirkuških igrah pod cesarjem Avgustom leta 2. pred Kristusom je bilo videti 36 krokodilov. Plavali so po vodi in so jih ubijali pred gledalci takozvani gladijatorji. Prvo žirafu je pokazal v Rimu Julij Cezar leta 46 pred Kristusom in so jo krstili med navdušenjem za »divjo ovco«.

Leta 50 pred Kristusom so prepeljali prvič v Rim iz Afrike povodne konje. Leta 61 pod Pompejem so videli Rimljani prvega nosoroga, katerega so krstili za »biteopskega vola«.

Cesar Tit, ki je razdejal Jeruzalem, je pokazal Rimljanom pri eni igri 5000 divjih zverin.

Kakor že omenjeno, so znali Rimljani naučiti najbolj podivjane zveri raznih spretnosti. Gledišča, kjer so nastopale opice v vseh mogočih ulogah, so bila v Rimu nekaj vsakdanjega.

Rim je imel v dobi cesarjev posebne vrtove, v katerih si je lahko vsakdo ogledal vso mogočo zverjad. Istotako so obstojali v tem starem vlemestu muzeji, v katerih so bile na vpogled nagačene živali, ki so bile za Italijo posebnost.

Na koncu sveta.

Na koncu sveta — kje je neki to, bo vsakdo radovedno vprašal.

Da prideš na kraj, kjer pravijo: »na koncu sveta«, se je treba peljati iz Moskve preko gorovja Ural do Tjumena v Sibiriji. Od tukaj rabi parnik 1 teden preko Tobolska, po reki Ob navzgor do zadnjega mesta, ki se imenuje Obdorsk. Tukaj preneha 20. stoletje s svojo tehniko ter modernimi napravami in se začne 600 km dolgi polotok, ki nosi ime Ja-Mal ali Samojedski polotok. — Samo enkrat na leto je ta ogromna pokrajina v zvezi s kulturnim svetom in sicer v aprilu, ko ohlišče mesto Obdorsk trgovska ekspedicija na parniku, ki

pripelje iz Hamburga. — Kdor si hoče ogledati notranjost Samojedskega polotoka, se mora vvesti na sani, katere vlečejo severni jeleni. Navadno zvežejo 6 sani eno za drugo in na te naložijo prtljago raziskovalcev. Pokrajina je skrajna poraščena z mecesni, jelkami in brezami, le čisto na severu je gola. — Tukaj prebiva od nekdanj pastirski narod, katerega so krstili Rusi Samojede = ljudje, ki jedo samega sebe ali ljudozrci. Danes se preživlja Samojed po človeško, a nekoč so morale biti pri njih v navadi človeške daritve, ker sicer se naroda ne bi bilo oprijelo ljudozrsko ime. Posamezna taborišča, po katerih prebivajo samojedska plemena, so oddaljena eno od drugega po 50 do 100 km. Samojedi se selijo, ker so pastirji, iz kraja v kraj, ko zmanjka pašne za edino domačo žival, za severnega jelena.

V prejšnjih časih je živelo na celem polotoku 17 samojedskih plemen, od katerih je govorilo vsako svoje lastno narečje. Danes so združeni vsi Samojedi v štiri zveze, ki se imenujejo: Chudi, Okotteto, Wanuito in Eysngi. Na celi pokrajini, kateri pravijo »konec sveta«, cenijo 100 tisoč severnih jelenov in je obljuden le 4 tisoči del. Posamezne črede štejejo po 1000 glav jelenov. —

Vzgledi preobilne jedi in pljače.

Iz zgodovine in raznih opisovanj je znano, da so bili starorimski plemenitaši požeruhi v vsakem oziru. Nedavno pa je objavil nemški ilustrirani list iz Leipziga ugotovitve, da niso zaostajali za starimi Rimljani, kar se tiče požrešnosti, prav nič srednjeveški Nemci in Angleži. Hočemo navesti par vzgledov: Leta 1407 je slavil vojvoda Jurij iz Landshuta v Nemčiji poroko, na katero je bilo povabljenih na tisoče raznih gostov. Zaključek občeti je bil ta, da so so pojedli ob tej priliki: 300 volov, 63 tisoč komadov perutnine, 500 gosi, 75 tisoč rakov, 75 divjih svinj, 160 jelenov. Obilno jed so zalili s 3660 hektli najboljšega nemškega ali italijanskega vina.

Nemški mejni grof v Ansbachu je tehtal 4 cente in bil visok nad 2 metra. Ko je umrl in so ga raztelesili, so ugotovili, da so bila njegova jetra težka 5 funtov (funt = $\frac{1}{2}$ kg), pljuča 4, srce 1 in pol funta in vranca 1 in četrt funta.

Nič boljši nego srednjeveški Nemci niso bili Angleži.

Ko je postal Jurij Neville (umrl 1475) nadškof v Yorku, so priredili velikanško slavo, na katerem je šlo skozi človeška telesa 846 hektolitrov pšenice, 190 tisoč litrov vina, 480 litrov vina, kojemu so primešali razne dišave, 80 pitanih volov, 6 divjih bikov, 1004 koštrunov, 300 svinj, 300 prašičkov, 300 telet, 4000 domačih zajcev, 200 kozličev,

Ženska je Samojedu sužnja, ki mora postaviti šotor. Je to enostavno bivališče, ki je zgrajeno iz kolov, strani in streha so iz brezove skorje.

Samojedka mora skrbeti nadalje za ogenj, vodo, kuho in za deco. Moževo opravilo je lov in ribarenje. O kaki ženitvi po naših pojmihi ni na Samojedskem niti govora. Ženin kupi nevesto od staršev za določeno število jelenov in mu je pozneje le delavna sužnja brez pravic.

Samojed poje veliko, če ima, sicer je pa skromen in lahko prebije po več dni ob gorkem čaju s par grizljaji zmrznjenega mesa. Meso severnega jelena jedo surovo in istotako ribe.

Poleti se povsne toplomer na 25 stopinj toplote, v zimskih mesecih pa kaže skoro stalno 30 stopinj pod ničlo.

Strašna muka za te kraje so v poletnem času nepopisne množine muh, ki so za kulturnega Evropejca nekaj nevzdržnega.

Samojede so odkrili svetu prvič pred 300 leti Jermakovi kozaki. Nato je imel ogromni polotok mir pred radevedneži do leta 1908, ko je raziskala pokrajino posebna znanstvena ekspedicija. Danes odpirajo kulturnemu svetu 600 km dolgi »konec sveta« nemški znanstveniki.

3000 gosi, 3000 kapunov, 100 pavov, 200 žerjavov, 2000 mladih kokoši, 4000 golobov, 4 tisoč rac, 200 fazanov, 500 jerebic, 4 tisoč kljunačev, 400 vodnih kokoši, 100 prepelice, 200 srn, 400 jelenov, 1400 skled hladetnine, 300 ščuk in 400 tort.

Na opisani pojedini je pripravljalo jedi 62 kuharskih mojstrov in 515 pomočnikov. Pri mizah je streglo nad 2 tisoč služabnikov.

V novejši dobi so znani v Nemčiji kot ljudje obilne hrane kmetje iz Dithmarsen. Kmečka družina iz omenjenega kraja si je privoščila leta 1858 skozi eno leto: 2 pitani kravi, 4—5 svinj, veliko koštrunov, 20 gosi in 10 telet. Na eno osebo je prišlo letno 250—300 funtov mesa; medtem ko je pojedel tamošnji meščan le 130 funtov.

Ditmarški kmet v kraju Husum je snedel enkrat za zajutrek 107 ostrig in popil tri steklenice vina. Nek hlapec si je privoščil na velikonočni večer 33 trdo kuhanih jajc.

Paul Butterbrodt iz Heiligenstedten je tehtal za časa Ludvika XVI. v Parizu 500 funtov. Umrl je srednjih let, a so morali podreti podboje vrat, ko so ga odnesli v krsto zabitega iz njegovega stanovanja.

Debeluharji po 300 funtov pred 200 leti niso bili nikaka redkost.

K pogrebniemu skladu Krščanske ženske zveze v Mariboru lahko pristopi vsaka zdrava oseba, četudi ni član Krščanske ženske zveze. Zahtevajte takoj pristopnice, katere razpošilja in sprejema predsednica Krščanske ženske zveze gospa Katarina Bauman v Mariboru, Aleksandrova cesta 6/I. —

Uradne ure so ob sredah in sobotah od 8. do 12. ure in od 2. do 5. ure popoldne.

Zdravnik pod ceno. »Kaj? Ali ste dali zdravniku 100 Din za operacijo prsta? Za ta denar vam jaz lahko celo nozo odrežem!«